

Реєстрація громадської організації: покрокові інструкції та поради для активістів

Революція Гідності, феномен волонтерства та війна з Росією стали каталізатором того, що велика частина українців зрозуміла важливість громадської діяльності, яка вже стала нормою для суспільства та потужним драйвером для сталого демократичного розвитку держави. Для тих, хто розуміє важливість діяльності «третього сектору», але не знайомий із специфікою реєстраційного процесу, Центр підтримки громадських ініціатив презентує прості та зрозумілі кроки, які допоможуть стати частиною громадянського суспільства – зареєструвати громадську організацію.

Почнемо з того, що при виконанні правильного алгоритму зареєструвати громадську організацію сьогодні можна за п'ять кроків:

Крок 1 – провести установчі збори. Для цього треба мінімум двоє людей, не обов'язково троє, п'ятеро і так далі – достатньо двох людей, які досягли повноліття, щоб зареєструвати громадську організацію. Громадська організація не буде мати жодних регіональних обмежень і не буде прив'язана до конкретного місця реєстрації. Засновниками громадської організації не обов'язково мають бути громадяни України, ним можуть бути й іноземці та особи без громадянства, якщо вони на законних підставах перебувають в нашій країні. Процес установчих зборів передбачає збір та голосування за створення організації, засновники визначають її назву, цілі, завдання, затверджують статут та визначають керівні органи.

Громадська організація може працювати у формі юридичної особи і без такої форми. Якщо в межах громадської діяльності ви плануєте здійснювати діяльність, пов'язану з грошима, тобто мати рахунок у банку, мати печатку, отримувати кошти, витратити кудись гроші від імені цієї організації, то вам потрібна юридична особа. Якщо ж у вас немає на меті операцій з грошима, – ви плануєте організовувати літературні читання, проводити мирні зібрання, то юридична особа не потрібна.

Крок 2 – це збір пакету документів, який складається із п'яти пунктів (протокол, статут, відомості про керівні органи, реєстраційна картка на проведення державної реєстрації та заява про створення):

– Протокол установчих зборів

ПРОТОКОЛ

установчих зборів засновників громадської організації / спілки «.....»

Дата

Адреса

Реєстр присутніх, які беруть участь в установчих зборах (додається).

Обрали: головуючого на установчих зборах – ...;

секретаря для ведення протоколу установчих зборів – ....

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

- 1) Прийняття рішення про утворення громадської організації / спілки .....
- 2) Прийняття рішення про визначення найменування громадської організації / спілки – Громадська організація / спілка «.....»;
- 3) Прийняття рішення про затвердження статуту громадської організації / спілки;
- 4) Прийняття рішення про обрання керівника, утворення органів управління громадської організації / спілки відповідно до затвердженого статуту.
- 5) Прийняття рішення про визначення особи / осіб, яка має право представляти громадську організацію / спілку у правовідносинах з державою та іншими особами і вчиняти дії від її імені без додаткового уповноваження;
- 6) Прийняття рішення про визначення особи, яка має право представляти громадську організацію / спілку для здійснення реєстраційних дій.

По кожному питанню:

СЛУХАЛИ:

ГОЛОСУВАЛИ: «за» -, «проти» – , «утримались» -.

УХВАЛИЛИ:

Підписи:

Головуючий установчих зборів _____ ПІБ

Секретар установчих зборів _____ ПІБ.

– Статут

Нових вимог до тексту статутів громадських організацій порівняно з 2015 роком не має. Але нагадуємо, що у вашому статуті обов'язково повинні бути передбачені наступні позиції:

- 1) найменування громадського об'єднання та за наявності – скорочене найменування, а також важливо викласти назву англійською мовою (в майбутньому вона стане вам у нагоді)
- 2) мета (цілі) та напрями діяльності
- 3) порядок набуття і припинення членства у громадському об'єднанні, права та обов'язки членів

- 4) повноваження керівника, вищого органу управління, інших органів управління, порядок їх формування та зміни складу, термін повноважень
- 5) періодичність засідань і процедура прийняття рішень керівними органами громадського об'єднання, у тому числі шляхом використання засобів зв'язку. Тут зверніть увагу – тепер ви можете проводити свої засідання, наприклад, шляхом електронного листування, але для цього у вашому статуті має бути передбачена така можливість
- 6) порядок звітування керівних органів перед членами
- 7) порядок оскарження рішень, дій, бездіяльності керівних органів та розгляду скарг
- 8) джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна;
- 9) порядок створення, діяльності та припинення діяльності відокремлених підрозділів
- 10) порядок внесення змін до статуту
- 11) порядок прийняття рішення щодо саморозпуску або реорганізації громадського об'єднання, а також щодо використання його коштів та іншого майна, що залишилися після саморозпуску.

– Відомості про керівні органи громадського об'єднання із зазначенням ПІБ (за наявності), дати народження керівника, членів інших керівних органів, посади в керівних органах, контактного номера телефону та інших засобів зв'язку, а також зазначені відомості про особу (осіб), яка має право представляти громадське об'єднання для здійснення реєстраційних дій, до яких додається письмова згода цієї особи, якщо така особа не була присутня на установчих зборах. Для реєстрації громадської спілки також додаються документи, які містять відомості щодо структури власності засновників — юридичних осіб та фізичних осіб — власників істотної участі цих юридичних осіб.

– Реєстраційна картка на проведення державної реєстрації (він потрібен тільки для ГО юридичної особи).

– Заява про створення.

Знайти нові реєстраційні форми можна на сайті Департаменту державної реєстрації <http://ddr.minjust.gov.ua>. Для того, щоб знайти заяву на реєстрацію потрібно зробити наступні дії: натиснути на «форми реєстраційних заяв» – далі обрати «Сфера державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» – далі «форми заяв» – далі «для юридичних осіб». Заява про державну реєстрацію буде першою в переліку.

Крок 3 – посвідчення цієї заяви та подача документів. Відповідно до чинного законодавства є декілька способів реєстрації громадської організації: особисто подати документи в управління юстиції, другий – поштою, але в такому випадку особа має нотаріально посвідчити свій підпис і останній — в електронному порядку. Згідно чинного законодавства передбачено, що останній спосіб буде впроваджений з 1 січня 2017 року. На сьогодні, за повідомленнями міністерства, йдуть роботи над розробкою відповідних систем.

Перелік суб'єктів державної реєстрації, визначених законодавством:

1. Міністерство юстиції України
2. Територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі
3. Виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська та Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації, нотаріуси, акредитовані суб'єкти – у разі державної реєстрації інших юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Згідно із останніми змінами законодавства державна реєстрація може проводитись за заявою заявника шляхом звернення до фронт-офісів, тобто до центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), утворених відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги», що забезпечують прийняття та видачу документів під час державної реєстрації.

Для реєстрації громадського об'єднання документи необхідно подати до управління юстиції (якщо у місті є райони – то до відповідного районного управління юстиції). Реєстрацію повинна здійснюватися протягом 3 робочих днів.

З моменту, коли ми провели установчі збори, тобто прийняли рішення про утворення організації, до моменту, коли ми подали документи, повинно пройти не більше 60 днів. Тобто у нас є 60 днів для того, щоб підготувати документи та подати їх. Якщо ми перебільшимо цей термін, наприклад, подамо через рік, наші документи не будуть розглядатися.

Крок 5 – як результат реєстрації громадського об'єднання отримати наступні три документи:

1. Виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців
2. Свідоцтво про реєстрацію громадського об'єднання як громадського об'єднання
3. Один примірник статуту з позначкою про реєстрацію.

Крім того, на сайті Міністерства юстиції почав працювати портал електронних сервісів. І ми очікуємо, що незабаром там з'явиться можливість зареєструвати і громадську та благодійну організацію.

Звертаємо вашу увагу, що перед тим як реєструвати громадську організацію вам необхідно перечитати Закон України «Про громадські об'єднання» та Закон України «Про реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», тому що цих нормативно-правових актах власне і прописана основна процедура реєстрації.

І насамкінець: перед тим, як створити громадську організацію потрібно відповісти на питання для чого вона вам? Яка мета її створення? В чому її унікальність? Якщо у вас є відповіді на всі ці питання, то користуйтеся рекомендаціями, які ми для вас презентували і невдовзі ви станете одним із представників громадських організацій, діяльність яких спрямована на побудову демократичних інститутів в нашій державі.

